

МЕТОДИКА ВИКОРИСТАННЯ ІГРОВИХ ВПРАВ НА УРОКАХ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ З БАСКЕТБОЛУ В МОЛОДШИХ КЛАСАХ

Іващенко О.В., Денисенко А. П., Яворський Р. В.

Харківський національний педагогічний
університет імені Г. С. Сковороди

Мета дослідження. Теоретично обґрунтувати і експериментально перевірити ефективність використання рухливих ігор та ігрових вправ для навчання елементам баскетболу учнів третіх класів відповідно до чинної шкільної програми з фізичної культури.

Методи дослідження: аналіз науково методичної літератури за обраною темою, порівняльний експеримент, математичні методи обробки отриманої інформації та аналізу результатів (середнє арифметичне, середнє квадратичне відхилення, стандартна помилка середнього арифметичного, порівняння середніх вибірок).

Метою констатуючого тестування було визначення початкового рівня сформованості умінь і навичок з баскетболу в учнів 3-х класів відповідно до шкільної програми. Середні показники оцінок в експериментальному та контрольному класах статистично достовірно мало відрізнялися (табл. 1).

Таблиця 1
Порівняння результатів початкового дослідження розвитку умінь учнів експериментального та контрольного класів.

Вправи	Клас	$\bar{x}$	σ	t
Передача м'яча	Е	2,05	0,64	Трозрахунок $=0,05 < t < t_{\text{критичне}}=2,04$ $a=0,05$
	К	2,04	0,72	
Ведення м'яча	Е	1,87	0,29	Трозрахунок $=0,91 < t < t_{\text{критичне}}=2,04$ $a=0,05$
	К	1,95	0,33	

Показники якості володіння контрольними вправами за результатами початкового тестування наведені у таблиці 2.

Як видно переважна більшість учнів обох класів мають низький та дуже низький рівень розвитку умінь, що вивчаються. Якісний показник успішності — 0%.

Таблиця 2

Показники якості володіння елементами баскетболу на початку експерименту (%) за 5-бальною шкалою

Вправи	Кількість учнів	Клас	Бали (%)				
			1	2	3	4	5
Передача м'яча	25	Е	20	52	28		
	25	К	24	44	32		
Ведення м'яча	25	Е	12	88			
	25	К	8	88	4		

Метою контрольного (підсумкового) тестування було виявлення динаміки в рівні засвоєння елементів баскетболу. Тестування проводилось у тому ж спортивному залі, тими ж експертами, з використанням таких самих контрольних вправ.

Порівняння результатів учнів контрольного та експериментального класів наведні у таблиці 3.

За результатами експертних оцінок експериментальна та контрольна групи статистично достовірно відрізняються одна від одної.

Таблиця 3

Порівняння результатів підсумкового дослідження розвитку умінь учнів експериментального та контрольного класів

Вправи	Клас	$\bar{x}$	σ	t
Передача м'яча	Е	4,11	0,98	Трозрахунок = $3,34 > t_{\text{критичне}} = 2,04$ $a = 0,05$
	К	3,28	0,77	
Ведення м'яча	Е	4,28	0,57	Трозрахунок = $5,03 > t_{\text{критичне}} = 2,04$ $a = 0,05$
	К	3,44	0,61	

Якісний показник успішності в експериментальному класі склав:

1-ша вправа — 76%.

2-ша вправа — 96%.

Якісний показник успішності в контрольному класі складає:

1-ша вправа — 56%.

2-ша вправа — 52%.

Таблиця 4

Показники якості володіння елементами баскетболу після формуючого експерименту (%)

Вправи	Кількість учнів	Клас	Бали (%)				
			1	2	3	4	5
Передача м'яча	25	Е			24	44	32
	25	К		8	36	36	20
Ведення м'яча	25	Е			8	64	28
	25	К		4	44	52	

Результати аналізу (на основі статистичної обробки результатів) наводяться у таблиці 5.

Для порівняння результатів початкового та підсумкового тестування учнів було проведено дисперсійний аналіз результати якого наводяться в таблиці 5.

Результати аналізу свідчать, що між застосуванням рухливих ігор та ігрових вправ при вивченні елементів баскетболу учнями 3 класів і якістю формування відповідних умінь існує високий взаємозв'язок. Отримані результати не суперечать думці інших авторів.

Ігрова форма організації навчальних вправ повинна застосовуватись у відповідності до етапів їх вивчення: ознайомлення, початкове та поглиблене вивчення, закріплення та удосконалення, дотримуючись такої послідовності: спочатку на якість виконання (хто краще), а потім і на швидкість; спочатку з роздільним стартом, а потім без

Таблиця 5

Результати дисперсійного аналізу

Вправи	Клас	Було		Стало		F
		x	σ	x	Σ	
Передача м'яча	Е	2,05	0,64	4,11	0,98	Fp = 1243,8 Fкр = 4,3 а = 0,05
	К	2,04	0,72	3,28	0,77	
Ведення м'яча	Е	1,87	0,29	4,28	0,57	Fp = 894,5 Fкр = 4,3 а = 0,05
	К	1,95	0,33	3,44	0,61	

зупинок; вправи виконують спочатку на місці, а потім у русі; спочатку окремі дії з м'ячем, а потім їх поєднання. Такий підхід забезпечує наступність у оволодінні уміннями та навичками гри в баскетбол у відповідності до психологічних та фізіологічних особливостей учнів третіх класів.

На користь вище переліченого говорять результати дослідження: якщо на початку у учнів експериментального класу не було жодної оцінки «4» та «5», то наприкінці стало 76% (передачі м'яча) та 92% (ведення м'яча).

У цілому результати даного дослідження показали, що застосування рухливих ігор та ігрових вправ при вивченні програмового матеріалу учнями третіх класів є ефективним засобом розвитку необхідних умінь та навичок і сприяє підвищенню успішності учнів.